

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

Інформаційний спротив ворожим наративам засобами мікромедіа в умовах російсько-української війни

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
в Запорізькому національному університеті

ЗАПОРІЖЖЯ - 2023

VID BUD OVA

СІЧЕМО | про ЗАПОРІЖЖЯ

RADIO НА ДОТІК

ХТО Я? ЯК ТУ ТАМ

«НОТА ЄНОТА» ЗАПРОШУЄ ОСВІТЯН ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КРЕАТИВНИХ ІГОР З ПРОТИДІЇ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ

А ЩО ТРАПИЛОСЬ?
@ashotrapilos · Підписалося 1,2 тис. користувачів · 46 відео
Ми - Юля і Ліна. Тут проговорюємо все, що нас бентежить.

Підписатися

ЯК «СОДА» ПЛАНУЄ ОЧИЩУВАТИ ІНФПРОСТІР СУСПІЛЬСТВА:
ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО МЕДІА

У МЕНЕ
НЕМАЄ ДОМУ.

шрами Запоріжжя

ІНФОРМАЦІЙНИЙ СПРОТИВ ВОРОЖИМ НАРАТИВАМ ЗАСОБАМИ МІКРОМЕДІА В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
в Запорізькому національному університеті
(27–28 листопада 2023 р.)

*Затверджено на засіданні Вченої ради факультету журналістики
Запорізького національного університету
Протокол № 5 від 07.12.2023 р.*

Інформаційний спротив ворожим нарativenам засобами мікромедіа в умовах російсько-української війни : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [відповідальний редактор В. А. Ковпак]. Запоріжжя : ЗНУ, факультет журналістики, 2023. 149 с.

Редакційна колегія:

Костюк Віктор Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету журналістики; Ковпак Вікторія Анатоліївна, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, заступник декана факультету журналістики з наукової роботи; Сірінюк-Долгарьова Катерина Григорівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики, Березенко Віта Віталіївна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності; Чернявська Людмила Віталіївна, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувач кафедри журналістики; Плеханова Тетяна Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри видавничої справи та редагування; Санакоева Наталія Дмитрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності; Баранецька Анна Дмитрівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності; Іванюха Тетяна Валеріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності; Пирогова Кристина Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності; Іванець Тетяна Олександрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, заступник декана з профорієнтаційної роботи; Доценко Катерина Олексіївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри соціальних комунікацій та інформаційної діяльності; Рибка Дарина Олександрівна, голова НТСА факультету журналістики. Технічний редактор: Бєлий Кирило Олександрович

Цей збірник матеріалів конференції створено в рамках проведення дослідження інформаційного спротиву ворожим нарativenам інституціалізованих мікромедіа запорізького інформаційного сегменту за підтримки ІСАР Єднання у межах проекту «Ініціатива секторальної підтримки громадянського суспільства», що реалізується ІСАР Єднання у консорціумі з Українським незалежним центром політичних досліджень (УНЦПД) і Центром демократії та верховенства права (ЦЕДЕМ) завдяки ширій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку.

На обкладинці: скрінскани сторінок медіа, статей за покликаннями (<http://surl.li/lvpwh>), (<http://surl.li/oipgk>).

ЗМІСТ

Вступне слово	5
<i>Антибура О.</i> Мистецькі аудіоподкасти: особливості звукового образу	9
<i>Баранецька А.</i> Мікромедіа як інструмент реалізації стратегічних комунікацій.....	12
<i>Березенко В., Іванець Т.</i> Мікромедіа: причини та умови виникнення	17
<i>Бондарчук А.</i> Проблематика внутрішньо переміщених осіб у фокусі онлайн-видання «Репортер»	20
<i>Вербицька К., Санакоєва Н.</i> Комунікаційні кампанії українських некомерційних організацій як засіб інформаційного спротиву під час війни	25
<i>Гиріна Т.</i> Протидія ворожим інформаційним інтервенціям у міжнародній економічній журналістиці	30
<i>Горбенко І.</i> Вітчизняні мікровидавництва періоду російсько-української війни...	34
<i>Джолос О.</i> Мікромедіа як домінантні джерела інформації під час російсько-української війни	37
<i>Іванюха Т., Даниленко Ю.</i> Протидія дезінформації у воєнний час засобами мікромедіа: кейс пресслужби ДСНС у Запорізькій області.....	41
<i>Іванюха Т., Жиріхова К.</i> Комунікаційні інструменти просування ресторанних послуг в Україні в умовах воєнного стану.....	44
<i>Касімова К.</i> Локальні медіа: практичний та програмний вимір	48
<i>Кисельова О.</i> Структурно-тематична характеристика українських електронних видань для молодих батьків.....	52
<i>Кобинець А.</i> «Спільнопілля»: медіапроект журналістів Білопілля та Краснопілля на Сумщині як приклад інформаційного спротиву ворожій пропаганді	56
<i>Ковпак В., Кліщ А.</i> Соціальні медіа в системі «нових медіа»: огляд тенденцій	63
<i>Лебідь Н., Романюк Н.</i> Локальне мікромедіа «Яктитам»: цільове призначення та тематична концепція.....	66
<i>Литвиненко А.</i> Культурно-мистецькі телепрограми під час повномасштабного вторгнення росії до України.....	70
<i>Лиховоз А.</i> Тема волонтерства в українських радіопроєктах	74

<i>Любченко Ю.</i> Чутливий контент проєкту «Яктитам»	78
<i>Микитів Г.</i> Висвітлення російсько-української війни засобами креолізації в інформаційному просторі клауд-месенджера «Telegram»	82
<i>Мінський В.</i> Функціональна та комунікаційна специфіка мобільних додатків	86
<i>Островська Н.</i> Протидія стереотипізації вразливих груп засобами мікромедіа....	91
<i>Плеханова Т., Сіденко В.</i> Текстовий креатив у медіапросторі України під час повномасштабного вторгнення	94
<i>Приходько В.</i> Персональні мікромедіа у бізнес-середовищі як спосіб трансляції національних цінностей під час війни	98
<i>Рогова Т.</i> Мікромедіа як навчальний інструмент під час викладання дисциплін спеціалізації	102
<i>Синоруб Г., Йордан Г.</i> Тернопільські онлайн-медіа у фокусі сприйняття аудиторії	106
<i>Соломенко Л.</i> Особливості діяльності мікромедіа (на прикладі запорізького проєкту «Яктитам»)	110
<i>Сорвін В.</i> Мікромедіа як новітня форма комунікації в соціальних мережах	114
<i>Тернова А., Ливада М.</i> «Яктитам»: історія та сьогодення запорізького медіа..	118
<i>Фролов П.</i> Українські подкасти про кіно: формально-змістові характеристики..	123
<i>Христіч В.</i> Типові прийоми журналістики в Instagram на прикладі мікромедіа «Ікла»	128
<i>Чабаненко М.</i> Молодіжні онлайн-проєкти як альтернатива дорогим кон'юнктурним медіа	133
<i>Чернявська Л.</i> Медіакритичні проєкти українських мікромедіа.....	138
<i>Чичика Є.</i> Літературні подкасти в сучасному інформаційному просторі України	141
<i>Sirinyok-Dolgaryova K.</i> Micromedia as a form of digital journalism: history of defining the term.....	146

Галина Синоруб,
*кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцентка кафедри журналістики,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна*

Ганна Йордан,
*кандидат технічних наук,
доцентка кафедри журналістики,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна*

ТЕРНОПІЛЬСЬКІ ОНЛАЙН-МЕДІА У ФОКУСІ СПРИЙНЯТТЯ АУДИТОРІЇ

Тенденції функціонування сучасних локальних онлайн-медіа відображаються в інформуванні (наданні оперативної інформації про події, що відбуваються на місцевому рівні), підтримці громад (формуванні громадської думки, наданні платформ для проведення дискусій щодо вирішення важливих питань й розміщення реклами місцевих підприємств і подій) та демократичних засад (допомозі у залученні громадян до політичного процесу, наданні інформації про вибори, діяльність органів влади, громадських організацій), збереженні культурної спадщини (відображенні історії, традицій місцевості), формуванні спільноти та комунікаційного простору у ній (створенні об'єднань громадян для можливості обміну думками, ідеями, досвідом).

Трансформаційні процеси в онлайн-медіа не можуть не позначитися на аудиторному аспекті. Кардинально змінилася роль інформації для людей, адже інтерактивність нових медіа надає аудиторії безмежні можливості вибору контенту. Сучасний користувач інтернет-видань може бути споживачем, редактором і творцем медіапродуктів [4, с. 30]. Нині онлайн-аудиторія характеризується високою вимогливістю до журналістського контенту – якості, оперативності публікування, лаконічності. Загалом можна стверджувати, що локальні медіа є потужним інструментом інформаційної підтримки місцевого населення та мають широкі можливості для зворотного зв'язку з аудиторією. Відповідно, кожне онлайн-медіа дбає про унікальність власного продукту, тому

одним із завдань ставить розробку зручного інтерфейсу сайту, який відповідав би кращим світовим зразкам [1, с. 374].

Для визначення популярності тернопільських мережевих медіа здійснено онлайн-анкетування місцевої аудиторії, у якому взяло участь 64 респонденти. Опитуваним запропоновано інтернет-ресурси (рис. 1), найбільш чисельні за аудиторним показником.

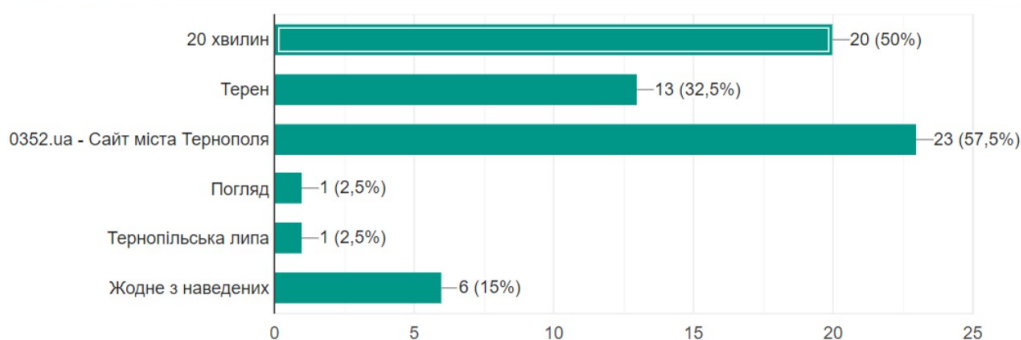

Рис. 1. Популярність інформаційних ресурсів серед тернопільської аудиторії

Для ознайомлення з подіями, що відбуваються в громаді, респонденти надають перевагу таким виданням: сайту міста Тернополя “0352.ua” (57,5%), “20 хвилин” (50%), “Терен” (32,5%), “Погляд” (2,5%), “Тернопільська липа” (2,5%).

Відповідно до визначених критеріїв популярності видання (дизайн сайту, можливості оцінювання аудиторією матеріалу, коментування, лаконічність тексту, актуальності інформації), проаналізовано думки аудиторії щодо інформаційних ресурсів: “0352.ua” [3] (перший інформаційний сайт міста Тернополя, головний принцип роботи якого – точність, оперативність і об’єктивність у подачі інформації) (рис. 2), “20 хвилин” [2] (незалежний новинний портал із оперативним висвітленням подій у Тернополі та області, сайт новин №1 у Тернополі за розміром аудиторії) (рис. 3), “Терен” [5] (українське медіа, яке працює в форматі новинного сайту та виробляє власний відеоконтент, надає актуальні новини, включаючи події на Тернопільщині та в Україні) (рис. 4).

Вибір джерельної бази зумовлений як уподобаннями респондентів, так і рейтингом, здійсненим командою PRNEWS.IO, за яким з 10 найбільш відвідуваних сайтів за 2023 рік, є “0352.ua” з 38,28 млн переглядів й посідає перше місце. Другу позицію займає сайт “20 хвилин”, що налічує 8,6 млн переглядів. Інформаційний

ресурс “Терен” має 1,56 млн переглядів. Дослідження проводилося на основі сайтів з каталогу PRNEWS.IO. Статистика відвідуваності ґрунтується на аналітиці SimilarWeb. Період – з 1 січня до 30 вересня 2023 року [6].

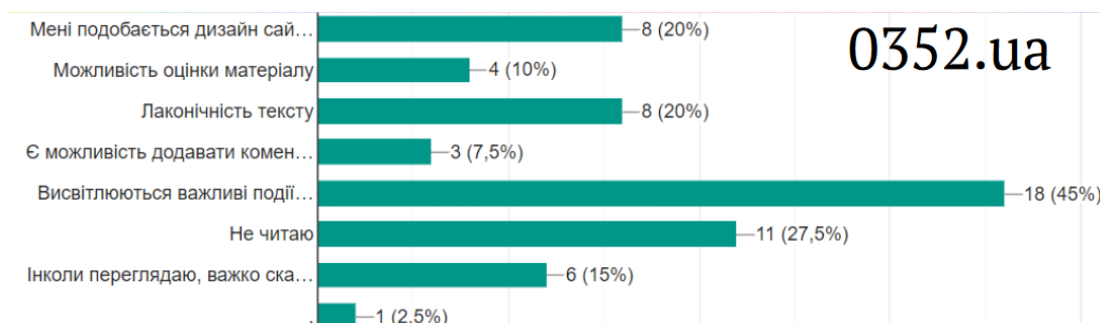

Рис. 2. Результати оцінювання аудиторією видання “0352”

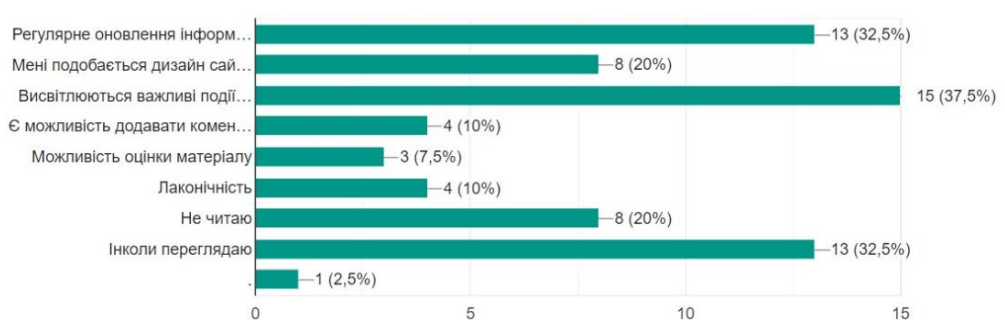

Рис. 3. Результати оцінювання аудиторією видання “20 хвилин”

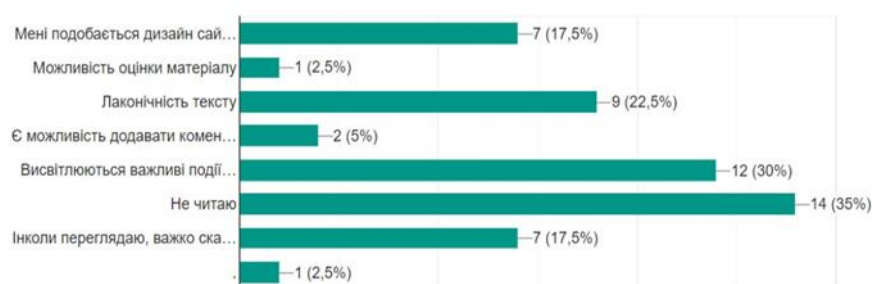

Рис. 4. Результати оцінювання аудиторією видання “Терен”

Сайти мають різні акценти та підходи до представлення новин й інформації. “0352.ua” фокусується на головних подіях міста, області, “20 хвилин” акцентується на оперативності, оновленнях кожні 20 хвилин, а “Терен” надає різноманітну інформацію за тематичним аспектом.

За результатами онлайн-анкетування можна констатувати, що для сучасної аудиторії найважливішими показниками локальних новинних сайтів є висвітлення

актуальних подій, частота оновлення й дизайн сайту, що включає естетичне сприйняття, навігаційні елементи, шрифтове, колірне, текстове та візуальне оформлення, адаптованість до мобільних пристроїв, швидкість завантаження, наявність інтерактиву.

Щодо підвищення якості функціонування онлайн-видань, аудиторія рекомендує:

- збільшити кількість зображальних матеріалів;
- ретельніше верифікувати контент, що сприятиме подачі достовірної інформації;
- зробити доступнішу авторизацію;
- збагатити медіаконтент жанрами огляду та репортажу;
- надавати перевагу авторському контенту;
- публікувати більше позитивних новин;
- перевіряти бекграунд експертів;
- своєчасно інформувати про важливі суспільні події.

Список використаних джерел

1. Йордан Г., Йордан Х. Питання генези та функціонування емодзі в сучасному інтернет-дискурсі. *Вісник Львівського університету. Серія Журналістика*. 2019. Випуск 45. С. 373–380. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism/article/viewFile/10021/10028>.
2. Новини Тернополя – 20 хвилин. 20 хвилин – Новини Тернополя. URL: <https://te.20minut.ua/>.
3. Сайт Тернополя 0352.ua – головні новини і події міста. 0352.ua – Сайт міста Тернополя. URL: <https://www.0352.ua>.
4. Синоруб Г. Трансформаційні процеси в сучасній медіаіндустрії як шлях до якісної журналістики. *Крос-медіа : контент технології, перспективи : колективна монографія* / за заг. ред. В. Шевченко. К., 2017. С. 23–32.
5. Терен. Тернопільські новини. Терен. URL: <https://teren.in.ua/>.
6. Усе про файне місто Тернопіль: 10 найкращих регіональних медіа. *PRNEWS.IO блог - Залаштувати PR-стартапу*. URL: <https://prnews.io/uk/blog/use-pro-fajne-misto-ternopil-10-najkrashhyh-regionalnyh-media.html>.

Інформаційний спротив ворожим наративам засобами мікромедіа в умовах російсько-української війни : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції [відповідальний редактор В. А. Ковпак]. Запоріжжя : ЗНУ, факультет журналістики, 2023. 149 с.

Автор матеріалу несе повну відповідальність за мовну і граматичну правильність тексту, за достовірність змісту, а також за дотримання етичних норм, авторських прав та академічної доброчесності. Публікація матеріалів у збірнику здійснюється в авторській редакції.